

A négy betű jelentése: Fiatal Műszakiak és Közgazdászok Tanácsa. Nem valami új egyesületről, vagy szervezetéről van szó, csupán a gyárakban, üzemekben dolgozó fiatal szakemberek mozgalmáról. Ezt jelzi a négy betű, az FMKT. Első fecskeként a szegedi kenderfonógyárban alakult meg, majd az idei év tavaszán a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat újszegedi központi gyárában is megszervezték. A szegedi üzemek közül valójában csak a két kendergyárban bontogatja szárnyait ez a nagyon is újszerű, mégis régi mozgalom. Mai fórumunkon a két üzem FMKT-mozgalmának tevékenységéről számolunk be.

Nagyszerű eredmények

A szegedi kenderfonógyárban tavaly tavasszal szervezték meg az FMKT helyi csoportját. A gyárban körülbelül ötven fiatal műszaki szakember és közgazdász dolgozik. Közülük harmincan vállalták, hogy részt vesznek a mozgalom tevékenységében. A csoport élén háromtagú tanács áll, amelynek a vezetője Ungi Gyula gépészmérnök.

Az újszegedi központi gyárban követték a szegedi példáját és az idén ők is megszervezték a mozgalmat. A csoportnak 19 tagja van, vezetőjük Szőnyi Orsolya vegyész. Ők voltak a partnereim — a két csoport vezetője — azon a beszélgetésen, amelyen az FMKT céljairól, munkájáról és az eddig elért eredményeiről beszélgettünk.

Cél: lépést tartani a fejlődéssel

Hogy milyen céllal hozták létre a Fiatal Műszakiak és Közgazdászok Tanácsát? Szőnyi Orsolya így beszél erről:

— A fiatal műszakiaknak és közgazdászoknak a saját előrehaladásuk érdekében szükséges a mozgalomban való részvétel és aktív tevékenység. E mozgalmon belül verseny folyik a „Kiváló ifjú mérnök”, a „Kiváló ifjú technikus” és a „Kiváló ifjú közgazdász” címért is. A csoport elősegíti, hogy a benne résztvevők szakmai és politikai ismereteiket állandóan bővítsék. A mozgalomban lényegében ilyen irányú tevékenység folyik, arra irányítjuk társaink figyelmét, hogy vegyenek részt intenzíven a termelőmunkával összefüggő műszaki és közgazdasági kérdések megoldásában.

Ungi Gyula tovább válaszol az FMKT célkitűzéseit.

— Az is célja a mozgalomnak, hogy lehetőséget teremtsen a szakmai ismeretek sokoldalú elsajátításához. Ugyanis nem könnyű, hogy a gyárban dolgozó gépész ne csak a gépészeti szakterülettel ismerkedjék, hanem átfogóan ismerje a kendergyári tevékenységet. A textil szakmában végzett fiatal, a gépésznél és a közgazdásznál tud szakmai tapasztalatot adni és fordítva. Mert mi a helyzet egyébként? A fiatalok kikerülnek az iskola padjaiból és a gyárban bizonyos területen elfoglalják munkahelyüket. De az idő

gyorsan rohan, s nem biztos, hogy mi is lépést tartunk az általános fejlődéssel. Eppen ezért célunk, hogy lehetőséget teremtsünk a fiatal szakemberek számára, s felkeltsük érdeklődésüket a további tanulásra és szakmai előrehaladásra.

Amikor példát kérek Ungi Gyulától, a nyelvtanulás fontosságát említi:

— Nekünk, magyaroknak különösen fontos az idegen nyelvek elsajátítása, sokkal fontosabb, mint a nagyobb országok lakóinak. Ugyanis nem térhetünk ki előlük azzal az érveléssel, hogy tanulják meg a nyelvet. Az lenne a jó, ha minden magyar ember legalább két idegen nyelven beszélne, akkor „harminc millió” lennénk.

Persze az is kérdés, hogy tudják-e gyümölcsöztetni az idegen nyelvet a fiatal szakemberek, szükségük van-e arra?

— Feltétlenül szükséges — mondja Ungi Gyula —, hiszen a külföldi szaklapokat, folyóiratokat el kell olvasni, hogy valamennyire tisztában legyünk szakmai fejlődésünkkel. Az igaz, hogy szűken állunk textilipari szaklapokkal, mert csak egy német és egy orosz nyelvű található a műszaki könyvtárunkban. Jó lenne, ha hozzáférhetnénk olasz és angol textilipari folyóiratokhoz is, mivel ezekben az országokban tradicionális és fejlett a textilipar.

A tanács programja

Érdekes közelebből is szemügyre venni az FMKT programját. Ez esetben elegendő, ha az újszegedi csoport fiataljainak célkitűzéseit említtük meg, mivel a szegedi gyárban hasonló feladatokat határoztak meg, amikor a programot összeállították. A versenyfeladatok a következők:

1. Tevékenyen részt venni az üzem termelési tevékenységének emelésében, a termékek minőségének javításában és az önköltség csökkentésében. Ennek megvalósítása érdekében:

— újítási és ésszerűsítési javaslatok kidolgozása,

— a korszerűbb technológia bevezetésére javaslat,

— más üzemben megvalósított újítás, ésszerűsítés és korszerű technológia átvételére javaslat,

— az üzem műszaki fejlesztési tervéből adódó feladatok közül egy témát szakdolgozat formájában megoldani,

— külföldi szakfolyóiratokból a használható eljárások bevezetésére javaslatot tenni.

E feladatok elvégzéséhez az FMKT tanácsa segítséget is nyújt és különféle ajánlatokat tesz a fiatal szakembereknek. Ajánlja például a vállalat újítási feladat-tervét, amelyben lényegében benne van az üzem minden problémája, pontosan megnevezve, hogy milyen területeken kér segítséget a dolgozóktól.

2. A szakmai ismeretek gyarapítása és megszerzett tapasztalatok továbbadása — jelzi a más-

dik pont. Ennek teljesítése érdekében:

— részt kell venni a képzettségnek megfelelő állami oktatásban és sikeresen vizsgázni,

— egy idegen nyelv elsajátítása olyan fokon, hogy szótár segítségével szakkönyvet tudjon fordítani,

— előadást tartani valamelyik tudományos egyesületben, vagy műszaki konferencián,

— cikket írni valamelyik tudományos műszaki folyóiratba,

— előadások és konzultációk tartásával segíteni a vállalatnál folyó szakmai oktatást és védnökséget vállalni egy-egy ifjúsági brigád tagjainak szakmai továbbképzésében.

3. A képzettségének megfelelően részt venni a politikai továbbképzésben. Ez lehetséges:

— a pártoktatás valamely formáján,

— előadóként a párt- vagy KISZ-oktatásban.

Végül a programban szerepel az is, hogy az FMKT védnökséget vállal az idegi esztendőben felállításra kerülő Picanol szövőgépek üzembe helyezéséig. Érdekes, hogy a program-pontokon túl említést tesznek arról: a teljesítést pontosan értékelik és a vállalat vezetőinek a jövőtől az első két helyezettnek jutalmat adnak. Az első helyezett elnyeri a Kiváló dolgozó oklevelet, amely 1 heti keresetnek megfelelő pénzjutalmat is jelent, a második helyezett pénzjutalmában részesül.

A program első pontja mérhető a legkézzelfoghatóbban. S mivel az FMKT tagjai zömmel mérnökök és technikusok, nyilván az újítások és ésszerűsítések területén produkálnak legjobbat. Lássuk, hogyan valósították meg vállalatukat az újszegedi gyár fiatal szakemberei!

Dura László technikus a Picanol gépeknél kapcsolatban nyújtott be újítási javaslatot, amelyet el is fogadtak és bevezettek. Olyan burkolólemezt készített a géphez, amely megakadályozza, hogy a vetülék kiessen. Ezzel az újítással nemcsak üzembiztosabb a gép működése, hanem a régebben előforduló baleseteket is a minimálisra csökkent. Ugyancsak Dura László konstruált egy olyan szélvészit, amely megszünteti az anyagok szélének a levágását. Így a szövet széle tetszetősebb marad és jelentős anyagot takaríthatnak meg, amely eddig hulladékba került. Ezt a javaslatát kísérletre fogadták el a vállalat vezetői.

Takács János gépészmérnök és Szabó Imre technikus újítása a szövőgépek kenési technológiáját változtatja meg. Olyan zsíros kenőolajat ajánlottak, amely tartósabb és üzembiztosabbá teszi a gépeket. Huszta Ferenc a szállításban javasolt új dolgokat. Az ő konstrukciója az újfajta láncheeres szállító- és beemelőkocsi, valamint a ládabeemelő berendezés. Szőnyi Orsolya vegyész az anyagok krétajelzésénél javasol új eljárást, illetve olyan krétákat kíván készíteni, amelyek színe jobban megfelel a vállalat profiljának és előnyösebbek a tulajdonságai, lemoshatóak és nem szennyeznek.

Ambrus Viktor — technikus

Tanulni, előre lépni

Az idegen nyelvek tanulása iránt legnagyobb az érdeklődés. Az újszegedi üzem csoportjának tagjai közül heten tanulnak valamilyen idegen nyelvet. A német és angol nyelvtanulást a vállalat kebelén belül szervezték meg. A szegedi üzem FMKT csoportjának tagjai közül mintegy húszan vesznek részt a német és angol nyelvtanulásban, de három példát olasz tanulnak. A nyelvtanuláshoz a célszerűséget vették figyelembe: az újabban érkező gépek jelentős része éppen a német, az angol és az olasz gépgyárakból került hozzánk, de ettől függetlenül a szakirodalom olvasása, szakkönyvek fordítása elengedhetetlen a szakmai továbbfejlődés szempontjából.

Sokan tanulnak az állami oktatás valamely területén. A szegedi üzemről Miklós Mihály és Méri György

Hatékonyabban is lehetne

Az FMKT-mozgalom viszonylag laza szervezeti keretek között dolgozik. Arra persze nincs szükség, hogy tagsági könyveket állítsanak ki a mozgalomban részt vevő fiatalok számára és hetenként, vagy havonta taggyűléseket is szervezzenek.

A cél valójában az, hogy a kenderfeldolgozó üzemek fiatal szakemberei — gépészek, textílesek és közgazdászok — tapasztalataikat, elképzeléseiket egymás között, szakmailag is több oldalról megvitassák. Közvetlenül is társalogjanak az őket legjobban érdeklő problémákról, az ipar érdekes kérdéseiről, s ha erejük és tehetségük engedi, gyarapítsák azt valami újjal.

Persze ehhez bizonyos értelemben segítségre van szükségük, bár sok mindent

újítása is érdekes. A cseres bőrvető fejek vízüvegese kezelésére tett javaslatot. Ez az eljárás a szövőgépeknél jöhet számításba, mert a vetüléket továbbító karokon levő bőr kopásállóságát növeli.

A szegedi kenderfonóban Fábán Béla gépészmérnök újítása az előfonóban jelent megakadályozást, mert a csapágyaknál a színesfélek felhasználását csökkenti. Habik Tibor újítása a por-elvezető berendezéssel kapcsolatos és jobb levegőt biztosít a fonodai üzemszobában.

A közgazdászok körében nehezebben születnek újítások, s ez érthető is, hiszen a műszaki szakemberek csak otthonosabbak a technika és a technológia területén. De a fiatal közgazdászok sem télenkednek az FMKT programját illetően, olyan feladatok megoldására vállalkoznak, amelyek elősegítik a termelés jobb szervezését, a gazdaságosabb munkát.

Egy tanulmányt készítettek az újszegedi FMKT közgazdászai, amelynek során összehasonlították tesznek a központi üzem és a pécsi üzem szövődéinek teljesítési paramétereit között. Vizsgálják a gépek teljesítését, a szövőnök teljesítményeit, a minőség alakulását, a rendszerteleket. Valószínű érdekes eredményeket állapítanak majd meg.

Megkezdtek egy másik tanulmányt is: a nemrégiben üzembe helyezett Gardella gépek gazdaságosságának vizsgálatát. Itt a tervezett számításokat szembehelyezik az általuk felmért és megállapított tényleges teljesítési adataival és a kihasználással. Munkájuk minden bizonnyal segítséget nyújt a jobb gépkiszakításban is.

A Felsőfokú Gépipari Technikumban folytatják tanulmányaikat. Az Újszegeden dolgozó Eiserle Istvánné a vegyész-mérnöki kar hallgatója.

A politikai műveltség növelése érdekében szinte minden FMKT-tag részt vesz valamilyen politikai oktatásban. Horváth Margit, Szabó Imre és Zempléni Illdikó marxista középiskolát végeztek, Boldizsár Gáspár a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemen tanul. Legtöbben az üzemben szervezett párt- és KISZ-oktatáson vesznek részt.

A védnökségvállalás során olyan feladatokra gondoltak, hogy az ifjúsági brigádok szakmai továbbképzésében nyújtsanak segítséget. A legtöbb ifjúsági szocialista brigádunk állandó patronusai az FMKT-ban részt vevő fiatal mérnökök és technikusok.

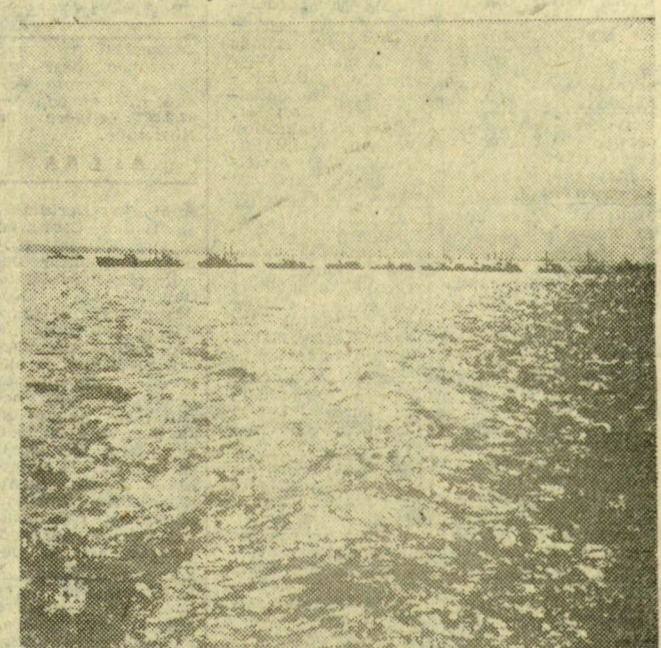
Önmaguk is megoldhatnának, megszervezhethetnék. Gondolok itt elsősorban valamiféle klubéletre, amely akár a KISZ helyiségeiben, akár a műszaki könyvtárban is megoldható lenne. Ilyen hely birtokában aztán akár havonta bizonyos meghatározott napokon az övék lenne a délután. Valószínű, nagyobb hatékonyságot kapna az FMKT munkája ilyen körülmények között.

Valami azonban már így is elkezdődött: az újszegedi csoport nemrégiben baráti találkozót rendezett az idősebb és a fiatalabb műszakiak között, s ugyancsak baráti összejövetelt tartottak az FMKT tagjai is, ahol ismerkedtek, beszélgettek. Talán folytatni kellene az ilyen kezdeményezéseket, mert bizonyosan hasznát látnák.

Gazdag István

Testvérországok életéből

Aszovjet halászflootta

A szovjet halászflootta munkáját külföldön, az Egyesült Államokban, Angliában, Franciaországban, Nyugat-Németországban és másutt általában az ízekről ítélik meg, amikor kibontják a rákokat és fekete rárt tartalmazó dobozokat, amelyekből a világtermelés nyolcvan százalékát a Szovjetunió viszi piacra. Am a halászfloattát mindenekelőtt az az ötmillió-nyolcszáz ezer tonna hal és halféleség jellemzi, amit a múlt évben szákmányoltak a halászhajók, hazai fogyasztásra.

E mennyiség nyolcvanöt százalékát nyílt tengeri halászatból származik. Ez le-

hetetlen lenne olyan flotta nélkül, amely minden vihart kiáll, és hosszú ideig képes a nyílt tengeren tartózkodni. Szovjet halászhajókat látni a tengerek és óceánok minden részén. A halászflootta magvát a korszerű építésű, tökéletesen felszerelt és minden kényelmet biztosító hatalmas hűtőhajók, halfeldolgozó úszókombinátok, bálnavadász- és más hajók jelentik.

Az új ötéves terv szerint 1970-ben már 8,5—9 millió tonna halat és halféleséget halásznak majd, s jelentősen nő a hajók száma is.

Képünkön: Halászhajók a Kaspi-tenger keleti partvidékén közelében.

Válaszol az illetékes

Igy döntött a gyámhatóság

Lapunk szeptember 20-i számában Két iskola között — az ágyban cimmel cikket írtunk arról, hogy Vass Antal VII. osztályos kisfiú miért nem jutott szeptemberben felvételt a Móra Ferenc, sem pedig a Madách utcai általános iskolába. Cikksorozatunk az is kifogásoltuk, hogy a gyermek felvételi miatt szüntette meg az állami gondozást az illetékes gyámhatóság, ugyanis otthoni környezete még mindig nem látszik kielégítőnek zavartalan fejlődéséhez. Ezzel kapcsolatban most választ Szabados Istvánné, az I. kerületi tanács igazgatási osztályának vezetője.

A többi között ezt írja: „1966-ban ismét kérte a kis-korú édesanyja az állami

gondozás megszüntetését. Környezet tanulmányt végeztünk, majd információkat kértünk az intézet vezetőjétől. Javasolta a gyermek állami gondozásának megszüntetését, s közölte, hogy Vass Antal a VI. osztályt 3,5-ös átlageredménnyel fejezte be. Növekedésénél a korábban kifogásolt magatartási zavarok jórészt megszűntek. Ilyen előzmények után döntöttünk az állami gondozás megszüntetése mellett. A cikk megjelenése után felkértük az iskola gyermekvédelmi ügyekkel foglalkozó vezetőjét a gyermek magatartásának és fejlődésének elősegítésére és arra, ha ezután is problémák merülnének fel, azt jelezze a gyámhatóságnak.”

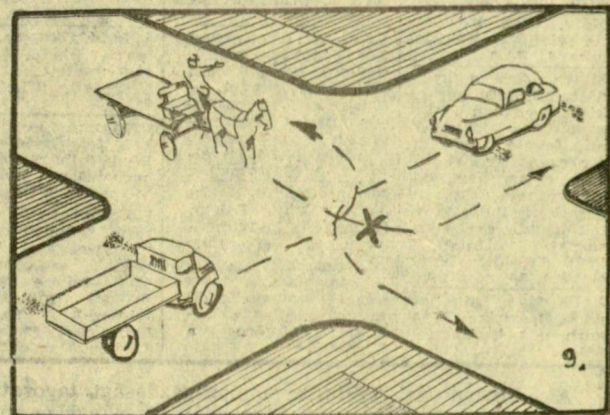
Ki a felelős?

Pályázatunk 8. fordulójára is sok olvasónk küldött be megfejtést, közöttük 21 helyes választ találtunk. A helyes válasz ez: a balesetet a trolibusz vezetője terhelte felelősséggel. Megsértette a KRESZ-nek azt a pontját, miszerint egyenrangú útkereszteződésben a ged, jobb fásor 40. számú jobb kéz felől érkező jármű-

veknek áthaladási elsőbbséget kell biztosítani.

Sírsóvalással következő elvasóink nyertek egy-egy könyvet: Rea Ágoston Szeged, Vág utca 7; Száltekl György Szeged, Török utca 6. és Pungor Lajos Szeged, Jobb fásor 40. számú lakosok.

9. FELADVÁNY

Egyenrangú útkereszteződésben három jármű kanyarodik. Kanyarodás közben egy személygépkocsi egy lovakcsival összeütközött az X-szel jelölt helyen. Kérdés: ki a felelős a balesetért? Ki milyen KRESZ-ciklusért sértett meg?

A megfejtést szerkesztőségünk címére (Szeged, Magyar Tanácskötársaság útja 10.) kell beküldeni. A bontókra vagy levelezőlappal kérjük ráírni: „Ki a felelős?” Beküldési határidő: október 20. A helyes megfejtők között továbbra is 3 értékes könyvet sorsolunk ki.